

Toegang tot Belgische bestuursdocumenten door buitenlandse bestuursorganen via wetgeving openbaarheid van bestuur

Algemeen

Op dit moment ontbreekt een uitdrukkelijke wettelijke en/of verdragsrechtelijke grond om bestuurlijke gegevens op eigen initiatief te verstrekken aan buitenlandse bestuursorganen. De wetgeving rond de openbaarheid van bestuur biedt echter wel mogelijkheden om, na aanvraag, toegang te krijgen tot bepaalde Belgische bestuursdocumenten.

Wetgeving

Het algemeen principe van openbaarheid van bestuursdocumenten is zowel opgenomen in federale als in deelstatelijke wetgeving. Zo is de openbaarheid van bestuur op federaal niveau bijvoorbeeld opgenomen in zowel de Grondwet (artikel 32 Grondwet) en in de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Eén van de doelen van deze wet- en regelgeving is de versterking van de rechtsstaat en de democratie. Het idee hierbij is dat de burger, door de toegang tot bestuursdocumenten, een overzicht kan krijgen van de beslissingen van het bestuur en de motivering achter de beslissingen. Buitenlandse overheidsorganen kunnen ook van deze wetgeving gebruik maken. Wat wordt verstaan onder bestuursdocument?

De definitie van een bestuursdocument wordt ruim opgevat door de federale en deelstatelijke overheden. Onder bestuursdocument valt in het algemeen alle informatie, in welke vorm dan ook, waarover de administratieve overheden beschikken.

Het principe is dat alle beschikbare informatie van een overheid, in de regel openbaar is. Enkel wanneer er sprake is van een uitzonderingsgrond is, kan de openbaarheid beperkt worden.

Voor wat betreft de bestuurlijke aanpak van de strijd tegen georganiseerde criminaliteit, betekent dit dus dat onder meer ook vergunningen, in principe onder de wetten over de openbaarheid van bestuur vallen.

Uitzonderingsgronden

Er zijn verschillende uitzonderingsgronden waarvoor de openbaarheid kan geweigerd worden. Hieronder worden enkel die redenen vermeld die een rol kunnen spelen bij de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit.

Verzoeken worden geweigerd indien de openbaarmaking afbreuk doet aan:

- Een geheimhoudingsverplichting
- De bescherming van de persoonlijke levenssfeer (tenzij de betrokkene akkoord gaat)
- Geheim van de beraadslaging van overheidsdiensten

Aanvraag

Buitenlandse bestuursorganen kunnen bestuursdocumenten opvragen door een e-mail of een brief te sturen naar de overheidsinstantie die een bestuursdocument bezit.

Deze aanvraag dient volgende informatie te bevatten:

- De omschrijving van het bestuursdocument waar u toegang toe wilt verkrijgen
- Uw naam en postadres
- Een omschrijving van wat u wilt verkrijgen
 - o Inzage van documenten
 - o Uitleg bij documenten
 - o Een kopie of afschrift van de documenten
- Indien u informatie wilt verkrijgen van persoonlijke aard, zal u moeten aantonen dat u rechtstreeks en persoonlijk in uw rechtssituatie geraakt wordt. Onder documenten van persoonlijke aard wordt een bestuursdocument dat een beoordeling of een

waardeoordeel bevat van een met naam genoemd of gemakkelijk identificeerbaar natuurlijk persoon of de beschrijving van een gedrag waarvan het ruchtbaar maken aan die persoon kennelijk nadeel kan berokkenen. In dergelijke gevallen zal je dus een belang moeten kunnen aantonen.

Het inzagerecht en het recht op uitleg kunnen gratis worden uitgeoefend. Voor het verkrijgen van een kopie kan wel een vergoeding voor de daadwerkelijke kosten worden gevraagd.

Toekomstbeeld

De toegang tot bestuursdocumenten via de wet open overheid is volgens het EURIEC slechts een tijdelijke oplossing. Het EURIEC pleit ervoor dat bestuurlijke informatie onder bepaalde voorwaarden rechtstreeks gedeeld moet kunnen. Dit in het kader van de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit, die in steeds meer landen voet aan de grond krijgt. Zolang hier nog geen wettelijke mogelijkheden voor zijn, biedt de wetgeving rond de

openbaarheid van bestuursdocumenten in België, Nederland en Duitsland, in beperkte mate een mogelijkheid.